

3. Eerste overlast stadium eikenprocessierupsen aangebroken

Opgesteld door: W. Batenburg en H. Kuppen

Contact: info@terranostra.nu

Datum: 3 juni 2021

Versie: Nummer 3-2021

Ontwikkeling afgelopen periode

Er ligt een periode achter ons waarin de maand mei koud en nat is geweest. Dit heeft grote invloed gehad op een verspreide larvale ontwikkeling van de rupsen. Pas op 30 mei zijn de eerste rupsen in het vierde larvale (L4) stadium waargenomen. Dit is het moment dat de rupsen de eerste brandharen hebben die voor overlast kunnen zorgen. Kenmerkend voor deze levensfase is ook dat het verzamelgedrag op de iets dikkere stamdelen van de boom plaatsvindt. Rupsen in L4 zijn te herkennen aan een sterke witte beharing en de eerste oranje stippels op de rug bij de segmenten.

De ontwikkeling is echter niet gelijkmatig verdeeld over alle eipakketten en loopt synchroon met de ontwikkeling van de voedselbron. Hierdoor zijn de rupsen in eiken die vol in het blad zitten, verder dan bomen die nu nog beperkte bladontplooiing hebben. Ook de positie van eipakketten aan de noordzijde van de boom heeft invloed op een vertraagde ontwikkeling. Er worden nu nog rupsen in stadium L2 en L3 waargenomen, deze zullen ook een latere ontwikkeling van de brandharen kennen.

Verwachting verdere ontwikkeling

In onze vorige nieuwsbrief hebben we aangegeven dat, op basis van het weer in april, het overlast stadium L4 eind mei was te voorzien. Door de koude meimaand bevindt echter een groot deel van de rupsen zich nog niet in deze levensfase. Een verspreide larvale ontwikkeling zal mogelijk nog wel de komende 3 tot 4 weken waarneembaar zijn. De late L4 ontwikkeling komt overeen met 2013, maar zover bekend is de ontwikkeling naar het L4 stadium nog nooit zo laat geweest. Daartegenover staat dat het L4 stadium in 2020 al op 7 mei werd waargenomen. Wat hiervan de gevolgen zijn op de ontwikkeling van het popstadium en vlinders is mede afhankelijk van de temperaturen in tussenliggende weken.

Beheermaatregelen

Aangezien het eerste overlaststadium bij een deel van de rupsen is bereikt, dient de preventieve bestrijding met bestrijdingsmiddelen nu afgerond te worden. Dit om te voorkomen dat de brandharen van de rupsen door de inzet van de luchtondersteunde spuitapparatuur verspreid worden. De zichtbaarheid van de nesten is nog beperkt, deze worden pas in de komende week duidelijker zichtbaar, waarbij de verwachting is dat vanaf 14 juni de nestvorming pas echt goed is waar te nemen. Vanaf het moment van inspecties kan ook de curatieve/reactieve bestrijding plaatsvinden. Hiervoor zijn industriële zuigers in te zetten welke geschikt zijn voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Hiervoor zijn speciale machines met afdoende filtering beschikbaar die rupsmaterialen opzuigen en in een zak verzamelen. Deze rupsmaterialen en PBM's dienen volgens het afvalprotocol, <https://processierups.nu/afvalprotocol-2020-beschikbaar/>, van Kennisplatform Processierups (www.processierups.nu) verpakt, getransporteerd en afgevoerd te worden. Er zijn ook zuigers in te zetten welke de rupsmaterialen ter plekke in een oven verbranden (Parasite Hit®), het afval wat hierbij vrijkomt kent minder beperkingen in de afvalverwerking.

Daarnaast kan, op locaties die met zuigers moeilijk te bereiken zijn, de plukmethode ingezet worden. Hierbij worden de nesten veelal klimmend in een zak getrokken en afgevoerd volgens het afvalprotocol. Houd er rekening mee dat, door de verspreide ontwikkeling van rupsen, de mogelijkheid bestaat dat er na de bestrijding nog nesten ontstaan. Dit ligt daarmee niet persé aan onzorgvuldigheid van de uitvoering, maar kunnen aan de zichtbaarheid tijdens de bestrijding onttrokken zijn, omdat er dan nog geen nestvorming plaatsvond.

Registratie

Belangrijk is om alle verkregen informatie uniform te registreren. Kennisplatform Processierups en het Topsectorenonderzoek Beheersing Eikenprocessierups zet zich hier ook voor in. Terra Nostra beschikt over een eenduidig registratieprotocol en verwerkt deze in het door ons ontwikkelde ArcGIS platform, specifiek ontworpen voor EPR. Dit voorziet in een uniforme EPR-registratie- en beheersystematiek, waarmee we kwalitatief goede analyses kunnen maken. Een goede registratie borgt betrouwbare informatie, waarop toekomstig beheer gebaseerd kan worden.

Opvolgende te verwachten nieuwsbrief

De komende tijd zal in het teken staan van inspecteren en nesten verwijderen. Zodra het popstadium ontstaat, zal minder overlast worden ervaren en zal de monitoring met feromoonvallen starten. Afhankelijk van deze ontwikkeling en nieuwe beheeracties wordt verwacht dat we begin juli de volgende nieuwsbrief uitbrengen.

Heeft u, naar aanleiding van deze nieuwsbrief nog vragen of opmerkingen?

U kunt contact opnemen met Wendy Batenburg op telefoonnummer 0184 – 69 89 93
of per e-mail: info@terranostra.nu

Met vriendelijke groet,
Terra Nostra B.V.

H.H.J.M. Kuppen
Directeur